

שארעו להם הרעות הללו, וינהיגם לארץ טובה כפרוש הפתוב.

והיה שני גדולים רבים מעלים היו דופקים תחת פסא הכבוד, שאפוטרופוס של ישראל מדה חמישית, משום היותם בגלות כל הזמן הזה, וקרה שישפח אותם בארץ שונאיהם.

והוא שתי מדות בשתי חלקות. יצאה אחת ודברה כנגד רבון העולם, ונתן לה רשות לדבר כל מה שתראה, וראתה בישראל מצד אחד לגזר על ישראל שיצאו מהגלות בזכות אבותיהם, ומצד אחר רצתה לגזר עליהם בשביל חטאייהם כשאמרו עליהם רעה גדולה, הרי ארבע מדות, ולא היתה בהם מדה חמישית אפוטרופוס של ישראל, ודברו כל מה שרצו.

עד שהגיעה להם המדה החמישית, והיה בכסא הכבוד מן השם הקדוש, ואמרה על בני ישראל טוב, ולא היו פחדות שתי מדות הראשונות לדבר לפניו, בזכות המדה החמישית שנמשלה ללילה, ויצאה להאיר להם. ולכן פתח, והיה יום אחד הוא יודע לה' לא יום ולא לילה והיה לעת ערב יהיה אור.

שנינו, (בראשית א) ויקרא אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה. ושם אמר וחשך על פני תהום. וקשה שלו על שלו. בא רבי אלעזר לרבי שמעון אביו ואמר לו, אבי מורי, מה זה? אמר לו, מבראשית עד ו' דורות ברא ידו' אחד, רוצה לומר, ו' של שמו נתן בו רוח חכמה. עד כאן לא היה יודע מהו חשך. קם רבי אלעזר ונשק ידו של אביו.

בקושטא, הכי יזנח יתהון בארע שנאיהון. ויסב פנייהו דארע להון בישינ אלין, וידבר להון לארע טב כפירושא דקרא.

והוה תרי רברבן סגיאין מעלייאן הוה מטרקן תחות כרסי יקרא, דאפטרופא דישראל מכילתא חמישא, בדיל דיהון בגלותא כל עדנא הדין, וארע דנשי יתהון בארע שנאיהון.

והוא תרין מכילתן, בתרין ספין, נפק חדא ומליל לקבל רבון עלמא, ויהיב ליה רשו דימלל כל מאן דבעי, וחזי בישראל מן גיסא חדא למגזר בהון בישראל, דיפקון מן גלותא, בדין אבהתהון. ומן גיסא אחרינא, רעא למגזר עליהון, בדיל חוביהון, דאמרו עלייהו בישא סגיא. הא ארבע מכילתן, ולא הוה בהון מכילתא חמישא אפטרופא דישראל, ומלילו כל דרעו. (דף ריג ע"ב).

עד דמטא לוותהון מכילתא חמישא, והוה בכרסי יקרא מן שמא קדישא, ואמר על בנוהי דישראל טב, ולא הוה רתיין תרין מכילתן קמייטא למללא קמיה, בדיל מכילתא חמישא דאתמתל לליליא, ונפק לנהורא דלהון. ועל דא פתח, והיה יום אחד הוא יודע לה' לא יום ולא לילה והיה לעת ערב יהיה אור.

תנינא (בראשית א) ויקרא אלהים לאור יום ולחשך קרא לילה, והתם אמר וחשך על פני תהום, וקשיא דידיה אדידיה. אתא רבי אלעזר לרבי שמעון אבוי, ואמר ליה אבא מארי, מאי דא. אמר ליה, מבראשית עד ששה דורות ברא יהו"ה אחד, צבי למימר, ו' דשמיה, יתב ביה רוח חכמה,

עד הקא לא הוה מנדע מהו חשך. קם רבי אלעזר ונשק ידוי דאבוי.